

Przedmiot:	Kultura antyczna – historia i recepcja				Kod:
Kierunek:	Turystyka i rekreacja				Rok/Semestr: II stopień 2/3-4
Specjalność:	HG, ORT, ZM				Tryby: S/NS
Liczba godzin / semestr: 30/16					Punkty ECTS: 2
Wykłady: 30/16	Ćwiczenia:	Laboratoria:	Projekty:	Seminaria:	

1. Wykładowca/y:

kierownik przedmiotu:

imię i nazwisko

dr Katarzyna Balbuza,

e-mail:

katarzyna.balbuza@wshig.poznan.pl

prowadzący:

imię i nazwisko

j.w.

e-mail:

j.w.

2. Katedra:

Turystyki i Rekreacji

e-mail:

wshig@wshig.poznan.pl

3. Rodzaj przedmiotu: monograficzny

4. Miejsce przedmiotu w programie studiów (rodzaj przedmiotu):

grupa przedmiotów ogólnych

5. Wymagania wstępne i dodatkowe:

- Orientacja w historii, historii kultury i sztuki antycznej Grecji i Rzymu

6. Cel przedmiotu:

- przekazanie wiedzy z zakresu kultury i sztuki antycznej Grecji i Rzymu z uwzględnieniem zagadnienia antycznego dziedzictwa kulturowego
- przekazanie wiedzy dotyczącej uwarunkowań historycznych, które miały wpływ na kształtowanie się kultury antycznej
- rozwinięcie zdolności krytycznej oceny podstawowych zjawisk w łonie kultury antycznej
- rozwinięcie umiejętności porównywania zjawisk typowych dla kultury antycznej z ich odpowiednikami w późniejszych epokach, przy uwzględnieniu uwarunkowań historycznych
- rozwinięcie świadomości dziedzictwa kulturowego
- rozwinięcie zdolności prawidłowej oceny poziomu swojej wiedzy odnośnie historii kultury antycznej

7. Efekty kształcenia:

Wiedza:

- Znajomość podstawowych nurtów i zjawisk w kulturze i sztuce antycznej Grecji i Rzymu
- Orientacja w historii starożytnej Grecji i Rzymu oraz historii Europy od średniowiecza po XXI wiek
- Objaśnianie procesów, zachodzących w łonie kultury i sztuki na przestrzeni dziejów
- Rozróżnianie poszczególnych stylów i zjawisk w sztuce europejskiej
- Charakteryzowanie najważniejszych nurtów w kulturze antycznej
- Formułowanie wniosków
- Świadomość znaczenia kultury antycznej dla późniejszych epok i współczesnego świata
- Świadomość poziomu swojej wiedzy na temat dziedzictwa antycznego

Umiejętności:

- Prawidłowe posługiwanie się zwrotami i terminami z zakresu historii sztuki i architektury oraz pokrewnych im nurtów z nauk społecznych i humanistycznych
- Wskazywanie i określanie związków istniejących pomiędzy zjawiskami w kulturze antycznej i zjawiskami w kulturze i historii Europy późniejszych epok
- Definiowanie kluczowych pojęć z dziedziny historii architektury i sztuki
- Wykorzystywanie nabytej wiedzy w praktyce (turystyka)

Inne kompetencje (personalne i społeczne)

- Kreatywność
- Postępowanie zgodne z zasadami etyki
- Wrażliwość na piękno i sztukę
- Świadomość antycznego dziedzictwa historycznego

8. Metody dydaktyczne: wykład

9. Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu:

- zaliczenie ustne lub pisemne z treści wykładów
- eseje/ wypracowania (dla studentów trybu IOS)

10. Elementy składowe oceny końcowej:

- referat – 25 %,
- zaliczenie ustne/ pisemne – 75%

11. Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów w godzinach:

- godziny kontaktowe – wykład – 30,
- czas na lektury i przygotowanie się do zajęć – 15,
- czas na napisanie referatu – 10,
- czas na przygotowanie się do egzaminu – 20,
- razem 75 godzin

12. Treści merytoryczne przedmiotu:

- Kultura. Pochodzenie nazwy, różnorodne rozumienie terminu na przestrzeni wieków (moralne i umysłowe doskonalenie człowieka, rozwój sztuki i wiedzy, kultura a cywilizacja)
- Powstawanie kultury – cechy biologiczne i społeczne człowieka, warunki jego bytu, procesy historyczne
- Cechy określonych etapów historycznych – opanowanie sił przyrody, stan wiedzy, twórczość artystyczna, formy współżycia społecznego
- Główne kierunki rozwoju kultury antycznej Grecji i Rzymu
- Igrzyska olimpijskie w starożytnej Grecji i w nowożytnej Europie
- Sztuka i ideały antyku w epoce Renesansu
- Mitologia grecka i rzymska w malarstwie i rzeźbie renesansu oraz klasycyzmu europejskiego
- Demokracja ateńska – wzór współczesnych demokracji?
- Idea odnowienia IMPERIUM (idei Cesarstwa Rzymskiego) w państwie Karola Wielkiego i Ottonów
- Faszystowska recepcja propagandy antycznej. Włochy Mussoliniego i III Rzesza Hitlera
- Kuchnia rzymska (Apicjusz, O sztuce kulinarnej)
- Sarmatyzm w kulturze polskiej
- Prawo rzymskie jako podstawa dla europejskiej kultury prawnej
- Triumf rzymski – historia i recepcja
- Ameryka i starożytny Rzym. Porównanie dwóch imperiów
- Integracja europejska w XX/XXI wieku – korzenie antyczne

13. Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu:

Literatura obowiązkowa:

	Rzym i my. Wprowadzenie do literatury i kultury łacińskiej, tłum. I. Lewandowski, W. Malinowski, Poznań 2009
Ilski K.,	Dziedzictwo antyku w kulturze europejskiej, [w:] „Powtórka przed...” Spotkania z historią dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych, Poznań 2008, s. 11-35
Mrozewicz L.,	Antyk źródłem integracji europejskiej, [w:] Poszukiwanie Europy. Zjazd gnieźnieński a idea zjednoczonej Europy, red. A.W. Mikołajczak, L. Mrozewicz, Poznań 2000, s. 15-26
	Poszukiwanie Europy. Zjazd gnieźnieński a idea zjednoczonej Europy, red. A.W. Mikołajczak, L. Mrozewicz, Poznań 2000

Literatura uzupełniająca:

- Bender P., Ameryka, nowy Rzym. Historia równoległa dwóch imperiów, Warszawa 2004
- Finley M.I., Polityka w świecie starożytnym, Warszawa 2000
- Grzybowski S., Sarmatyzm, Kraków 1996
- Jasiński T., Idea Imperium Romanum za panowania Staufów, Nasze Historie 3, 1998, s. 15-27
- Kłoczowski P. (red.), Dziedzictwo greckie we współczesnej filozofii politycznej, Kraków 2004
- Kuryłowicz M., Prawo rzymskie. Historia, tradycja, współczesność, Lublin 2003
- Mikołajczak A., Łacina w kulturze polskiej, Wrocław 1998
- Miziołek J., Inspiracje śródziemnomorskie. O wizji antyku w sztuce Warszawy i innych ośrodków kultury dawnej Polski, Warszawa 2004
- Nicieja S., Zadwórze-Polskie Termopile, Kraków 2000
- Schramm T., Tożsamość Europy a chrześcijaństwo, Poznań 2005
- Schumacher L., Faszystowska recepcja propagandy augustowskiej, Poznań 2003
- Sinko T., Żywy spadek po Grecji i Rzymie, Kraków 1923
- Sinko T., O tradycjach klasycznych Adama Mickiewicza: rozpraw pięcioro, Kraków 1923
- Sinko T., Hellada i Roma w Polsce: przegląd utworów na tematy klasyczne w literaturze polskiej ostatniego stulecia, Lwów 1933
- Sinko T., Mickiewicz i antyk, Wrocław 1957
- Sinko T., Antyk w literaturze polskiej: prace komparatystyczne, Warszawa 1988
- Stabryła S., Hellada i Roma w Polsce Ludowej: recepcja antyku w literaturze polskiej w latach 1945-1975, Kraków 1983
- Stabryła S., Hellada i Roma: recepcja antyku w literaturze polskiej w latach 1976-1990, Kraków 1996
- Tazbir J., Sarmaci i świat, Kraków 2001
- Ziółek P., Idea imperium, Warszawa 1997

Podręczniki:

Grecja

- Davis J.K., Demokracja w Grecji klasycznej, Warszawa 2003
- Hansen M.H., Demokracja ateńska w czasach Demostenesa. Struktura, zasady, ideologia, Warszawa 1999
- Lengauer W., Starożytna Grecja okresu archaicznego i klasycznego, Warszawa 1999
- Murray O., Narodziny Grecji, Warszawa 2004
- Osborne R. (red.), Grecja klasyczna, Warszawa 2002
- Walbank F.W., Świat hellenistyczny, Warszawa 2003
- Wipszycka E., Bravo B., Historia starożytnych Greków, t. I, Warszawa 1998; t. III, Warszawa 1992

Rzym

- Alföldy G., Historia społeczna starożytnego Rzymu, Poznań 1992 i wyd. następne
- Cameron A., Późne Cesarstwo Rzymskie, Warszawa 2005
- Crawford M., Rzym w okresie Republiki, Warszawa 2004
- Heather P., Upadek Cesarstwa Rzymskiego, Poznań 2006
- Jacynowska M., Dzieje Imperium Romanum, Warszawa 1995
- Wells C., Cesarstwo Rzymskie, Warszawa 2004
- Ziółkowski A., Historia Rzymu, Poznań 2004

Literatura dodatkowa zalecana do poszczególnych zajęć przez wykładowcę

14. Język wykładowy: polski

15. Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu

brak